

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ในการสรุปผลการวิจัยเรื่อง การศึกษาผลของการให้ความช่วยเหลือขององค์การต่างประเทศแก่โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ผู้วิจัยจะกล่าวถึงวัตถุประสงค์ของการวิจัย วิธีดำเนินการวิจัย การเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ ตามลำดับดังนี้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาผลของการให้ความช่วยเหลือขององค์การต่างประเทศแก่โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและตัวอย่างประชากร

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้รับผิดชอบด้านการรับความช่วยเหลือจากองค์การต่างประเทศในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ซึ่งได้รับการช่วยเหลือจาก 5 องค์การ คือ มูลนิธิสังเคราะห์เด็กยากจน ซี.ซี.เอฟ. ในประเทศไทย มูลนิธิศุภนิมิตแห่งประเทศไทย องค์การซี.อาร์.เอส. องค์การอินเตอร์เอดประเทศไทย และสำนักงานคาทอลิกสังเคราะห์ผู้ประสพภัยและผู้ลี้ภัย (โคเออร์) ในปีการศึกษา 2536 จำนวน ผู้บริหาร 712 คน ครูผู้รับผิดชอบด้านการรับความช่วยเหลือ 712 คน

ตัวอย่างประชากรที่ใช้ตอนแบบสอบถามเป็นผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้รับผิดชอบด้านการรับความช่วยเหลือจากองค์การต่างประเทศในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ผู้บริหารจำนวน 240 คน ครูผู้รับผิดชอบด้านการรับ

ความช่วยเหลือ จำนวน 240 คน และตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการสัมภาษณ์ ผู้บริหาร จำนวน 20 คน ครูผู้รับผิดชอบด้านการรับความช่วยเหลือ จำนวน 20 คน เจ้าหน้าที่ขององค์การต่างประเทศที่ให้ความช่วยเหลือ จำนวน 5 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ มี 2 ชนิด ได้แก่

2.1 แบบสอบถาม มี 2 ฉบับ คือ

ฉบับที่ 1 แบบสอบถามสำหรับผู้บริหาร โรงเรียน มี 4 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ถามเกี่ยวกับสถานะภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบกำหนดคำตอบให้

ตอนที่ 2 ถามเกี่ยวกับความช่วยเหลือที่โรงเรียนได้รับจากองค์การต่างประเทศ มีลักษณะเป็นแบบกำหนดคำตอบให้และแบบปลายเปิด

ตอนที่ 3 ถามเกี่ยวกับผลของการดำเนินงานจากความช่วยเหลือที่โรงเรียนได้รับจากองค์การต่างประเทศ มีลักษณะเป็นแบบกำหนดคำตอบให้และแบบปลายเปิด

ตอนที่ 4 ถามเกี่ยวกับสิ่งที่ปัญหาและข้อเสนอแนะ มีลักษณะเป็นแบบกำหนดคำตอบให้และแบบปลายเปิด

ฉบับที่ 2 แบบสอบถามสำหรับครูผู้รับผิดชอบด้านการรับความช่วยเหลือจากองค์การต่างประเทศ มี 4 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ถามเกี่ยวกับสถานะภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบกำหนดคำตอบให้

ตอนที่ 2 ถามเกี่ยวกับความช่วยเหลือที่โรงเรียนได้รับจากองค์การต่างประเทศ มีลักษณะเป็นแบบกำหนดคำตอบให้และแบบปลายเปิด

ตอนที่ 3 ถามเกี่ยวกับผลของการดำเนินงานจากความช่วยเหลือที่โรงเรียนได้รับจากองค์การต่างประเทศ มีลักษณะเป็นแบบกำหนดคำตอบให้และแบบปลายเปิด

ตอนที่ 4 ถามเกี่ยวกับสิ่งที่เป็ปัญหาและข้อเสนอแนะ มีลักษณะ
เป็นแบบกำหนดคำตอบให้และแบบปลายเปิด

2. แบบสัมภาษณ์ มี 3 ฉบับ คือ

ฉบับที่ 1 แบบสัมภาษณ์ผู้บริหารโรงเรียน เป็นการสัมภาษณ์ความเห็น
และปัญหาเกี่ยวกับการดำเนินงานตามโครงการหรือกิจกรรมที่ได้รับความช่วยเหลือจากองค์การ
ต่างประเทศประกอบด้วย ประเด็นที่สัมภาษณ์ คือ

1. ลักษณะโครงการหรือกิจกรรมที่โรงเรียนได้รับความ
ช่วยเหลือจากองค์การต่างประเทศ
2. ความเพียงพอของงบประมาณหรือสิ่งที่ได้รับ
3. การจัดครูผู้รับผิดชอบโครงการหรือกิจกรรม
4. ผลที่เกิดขึ้นเมื่อโรงเรียนได้จัดทำโครงการหรือกิจกรรม
5. ปัญหาและข้อเสนอแนะต่อการขอรับความช่วยเหลือและ
การดำเนินโครงการหรือกิจกรรม

ฉบับที่ 2 แบบสัมภาษณ์สำหรับครูผู้รับผิดชอบด้านการรับความช่วยเหลือจาก
องค์การต่างประเทศ เป็นการสัมภาษณ์ความเห็นและปัญหาเกี่ยวกับการดำเนินงานตามโครงการ
หรือกิจกรรมที่ได้รับความช่วยเหลือจากองค์การต่างประเทศ ประกอบด้วยประเด็นที่สัมภาษณ์ คือ

1. โครงการหรือกิจกรรมที่ดำเนินการโดยได้รับความช่วยเหลือ
จากองค์การต่างประเทศ
2. วิธีการหรือการจัดทำโครงการหรือกิจกรรม
3. ความเพียงพอของงบประมาณหรือวัสดุ อุปกรณ์ที่ใช้ใน
การจัดทำโครงการหรือกิจกรรม
4. ผลที่เกิดขึ้นเมื่อได้จัดทำโครงการหรือกิจกรรม
5. ปัญหาและข้อเสนอแนะต่อการดำเนินงานตามโครงการหรือ
กิจกรรม

ฉบับที่ 3 แบบสัมภาษณ์สำหรับเจ้าหน้าที่องค์การต่างประเทศที่ให้ความช่วยเหลือในโรงเรียนประถมศึกษา เป็นการสัมภาษณ์เกี่ยวกับการให้ความช่วยเหลือและสนับสนุนโครงการต่าง ๆ ขององค์การต่อโรงเรียนประถมศึกษา ประกอบด้วยประเด็นที่สัมภาษณ์ คือ

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

แบบสอบถาม ผู้วิจัยรวบรวมข้อมูลทางไปรษณีย์ มีแบบสอบถามผู้บริหาร จำนวน 240 ฉบับ ได้ข้อมูลกลับคืน 219 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 91.25 และแบบสอบถามครูผู้รับผิดชอบโครงการ จำนวน 240 ฉบับ ได้รับกลับคืนมา 219 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 91.25

แบบสัมภาษณ์ ผู้วิจัยเก็บข้อมูลด้วยตนเอง จากการสัมภาษณ์ผู้บริหาร จำนวน 20 คน ครูผู้รับผิดชอบโครงการ จำนวน 20 คน และเจ้าหน้าที่ขององค์การต่างประเทศจำนวน 5 คน

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

นำข้อมูลจากแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์มาวิเคราะห์โดยใช้ความถี่ และหาค่าร้อยละ แล้วเสนอในรูปตารางประกอบคำบรรยาย และความเรียง

สรุปผลการวิจัย

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสภาพของผู้บริหารและครูผู้รับผิดชอบด้านการรับความช่วยเหลือจากองค์การต่างประเทศ

ผู้บริหารโรงเรียนส่วนใหญ่ร้อยละ 96.8 เป็นเพศชาย มีอายุอยู่ระหว่าง 36-45 ปี คิดเป็นร้อยละ 55.7 มีอายุราชการตั้งแต่ 16 ปีขึ้นไปคิดเป็นร้อยละ 76.3 ระยะเวลาที่ผู้บริหารในโรงเรียนนี้ส่วนใหญ่ 0-5 ปี คิดเป็นร้อยละ 40.0 ผู้บริหารส่วนใหญ่มีการศึกษาระดับปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 88.1

ส่วนครูผู้รับผิดชอบด้านการรับความช่วยเหลือจากองค์การต่างประเทศ ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 56.6 มีอายุระหว่าง 31-40 ปี คิดเป็นร้อยละ 68.9

ส่วนใหญ่มีอายุราชการ 11-13 ปี คิดเป็นร้อยละ 39.7 การศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 79.5 ครูผู้รับผิดชอบด้านการรับความช่วยเหลือส่วนใหญ่จะสอนกลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพคิดเป็นร้อยละ 84.4 มีงานอื่น ๆ ที่รับผิดชอบส่วนใหญ่เป็นงานวิชาการ คิดเป็นร้อยละ 22.1 งานกิจการนักเรียน คิดเป็นร้อยละ 21.4

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับความช่วยเหลือที่โรงเรียนได้รับจากองค์กรต่างประเทศ

2.1 ผู้บริหารโรงเรียนได้ให้รายละเอียดดังนี้

โรงเรียนที่ได้รับการช่วยเหลือจากองค์กรต่างประเทศ พบว่าส่วนใหญ่เป็นโรงเรียนขนาดกลาง (นักเรียน 121-300 คน) คิดเป็นร้อยละ 53.4 จำนวนครูในโรงเรียนอยู่ระหว่าง 6-10 คน คิดเป็นร้อยละ 46.6

องค์กรต่างประเทศที่ให้ความช่วยเหลือในโรงเรียนประถมศึกษา พบว่าส่วนใหญ่เป็นมูลนิธิสังเคราะห์เด็กยากจน ซี.ซี.เอฟ. ในประเทศไทย คิดเป็นร้อยละ 38.5 รองลงมาเป็นมูลนิธิศุภนิมิตแห่งประเทศไทย คิดเป็นร้อยละ 29.9 โดยส่วนใหญ่ทางโรงเรียนทราบวัตถุประสงค์ของทางองค์กรที่มาให้ความช่วยเหลือในโรงเรียนว่า เพื่อให้ความช่วยเหลือแก่เด็ก ครอบครัว ชุมชนที่ยากจน ในด้านการศึกษาและอาชีพ โดยสนับสนุนกิจกรรมที่นำไปสู่พัฒนาการทางร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ สังคม และจริยธรรม เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต ครอบครัวผู้ยากไร้ ทางด้านสุขภาพอนามัย อนุรักษ์สิ่งแวดล้อม การพัฒนาการเกษตรและการพัฒนาอาชีพ คิดเป็นร้อยละ 36.2

สำหรับการทราบข้อมูลเกี่ยวกับองค์กรต่างประเทศที่ให้ความช่วยเหลือทางโรงเรียนนั้น พบว่า ส่วนใหญ่จะทราบจากทางโรงเรียนที่เคยได้รับการช่วยเหลือมาแล้ว คิดเป็นร้อยละ 33.5 นอกจากนั้นทราบโดยจากการที่องค์กรต่างประเทศ เข้าไปติดต่อเองและทราบจากเพื่อนครูที่อยู่ต่าง โรงเรียนเป็นผู้แนะนำ

ในด้านวิธีการในการรับความช่วยเหลือนั้นส่วนใหญ่ทางองค์กรต่างประเทศจะเป็นผู้เสนอให้การช่วยเหลือต่อทางโรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 35.4

สำหรับผู้ประสานงานกับองค์การต่างประเทศพบว่าส่วนใหญ่เป็นผู้บริหารโรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 40.3 นอกจากนี้ทางโรงเรียนมีการติดต่อองค์การต่างประเทศโดยการประสานงานผ่านหน่วยงานอื่น คือ สำนักงานประชาสัมพันธ์ นักพัฒนากร เจ้าหน้าที่พัฒนาชุมชน เจ้าหน้าที่เคมส์เคราท์ หน่วยงานทางทหาร คือ มณฑลทหารบกที่ 2 ปราจีนบุรี

ในด้านความต้องการความช่วยเหลือของโรงเรียนส่วนใหญ่ทางโรงเรียนต้องการความช่วยเหลือเป็นเงิน คิดเป็นร้อยละ 25.6 ต้องการสื่อและอุปกรณ์ต่าง ๆ ในการจัดการเรียนการสอน ร้อยละ 24.2 และสิ่งของเครื่องใช้ที่จำเป็นสำหรับนักเรียน ร้อยละ 21.4

สิ่งที่โรงเรียนได้รับความช่วยเหลือ ในด้านเงิน พบว่าส่วนใหญ่ ร้อยละ 27.0 ได้รับการช่วยเหลือเป็นเงินตั้งแต่ 100,000 บาทขึ้นไป รองลงมาเป็นเงินตั้งแต่ 10,001-20,000 บาท ร้อยละ 25.6 และน้อยที่สุดเป็นเงิน 30,001-40,000 บาท ร้อยละ 2.0 โดยนำเงินที่ได้มาไปใช้ในการสร้างอาคารเอนกประสงค์ โรงเรียนเพาะนกกระทา ขุดบ่อเลี้ยงปลา เลี้ยงกบ สร้างสนามเด็กเล่น ต่อเติมอาคารเรียน สร้างร้านค้าตักตม ขุดบ่อบาดาล สร้างถังเก็บน้ำฝน โรงเรียนเพาะเห็ด สร้างห้องสมุด ประปาโรงเรียน สร้างอาคารเด็กเล็ก ใช้ในโครงการอาหารกลางวัน โครงการเกษตร โครงการสหกรณ์โรงเรียน โครงการเลี้ยงไก่ พันธุ์พื้นเมือง โครงการส่งเสริมอาชีพทอผ้าไหม โครงการซื้อวัวแม่พันธุ์พื้นเมือง ใช้ในกิจกรรมวันสำคัญ ซื้อถาดหลุมและอุปกรณ์เวชภัณฑ์ห้องพยาบาล

ในด้านวิทยากร พบว่า ได้รับการช่วยเหลือร้อยละ 9.1 โดยจะให้ความรู้ในด้านการสาธิตการเพาะพันธุ์เห็ด การขยายพันธุ์พืชโดยวิธีการต่าง ๆ การเลี้ยงปลา การซ่อมเครื่องยนต์ สอนตัดผม สอนดนตรีไทย ดนตรีสากล การทำงานฝีมือพื้นบ้าน การทอผ้า การแกะสลักเครื่องเงิน การทำเครื่องจักสาน

ในด้านสิ่งของเครื่องใช้สำหรับนักเรียนพบว่า ส่วนใหญ่ร้อยละ 24.3 ได้รับเป็นเสื้อผ้า รองลงมาเป็นรองเท้า ถุงเท้า ร้อยละ 16.5 ส่วนอื่น ๆ ที่ได้รับมาได้แก่ สมุด ดินสอ ปากกา อุปกรณ์กีฬา ยางลบ ไม้บรรทัด กบเหลาดินสอ หนังสือแบบเรียน กล้องข่าว ยา สระผม รถจักรยาน

ในด้านสื่อและอุปกรณ์ต่าง ๆ ในการจัดการเรียนการสอน พบว่า ส่วนใหญ่ ร้อยละ 22.4 โรงเรียนได้รับหนังสือต่าง ๆ เช่น หนังสือแบบเรียน แบบฝึกหัด หนังสือส่งเสริมการอ่าน แผนการสอน คู่มือครู เครื่องมือวัดผลการเรียนรู้ รองลงมา ร้อยละ 21.9 เป็นเครื่องมือที่ใช้ในการเกษตร ร้อยละ 21.9 ส่วนอื่น ๆ ร้อยละ 7.8 ที่ระบุมาได้แก่ โทรทัศน์ นาฬิกาจำลอง ลูกโลกจำลอง กล้องจุลทรรศน์ แผนที่ บัตรคำ บัตรภาพ อุปกรณ์เครื่องเขียน อุปกรณ์กีฬา เทปบันทึกเสียง วัสดุประกอบการสอนภาษาอังกฤษ เครื่องดนตรีไทย ตู้เก็บเอกสาร เครื่องมือแกะสลัก ปัตตาเลียน และอุปกรณ์ช่างไม้

ในด้านวัตถุดิบที่นำมาใช้ในการดำเนินงานตามโครงการ/กิจกรรมต่าง ๆ ส่วนใหญ่ ร้อยละ 36.7 โรงเรียนจะได้รับพันธุ์พืช รองลงมา ร้อยละ 20.0 เป็นพันธุ์สัตว์ ส่วนอื่น ๆ ร้อยละ 3.8 ได้ระบุว่าได้รับเป็นวัสดุที่นำมาใช้ในการก่อสร้าง เช่น ปูน หิน ทราวย อิฐบล็อก ตะปู ไม้ กระเบื้องและสีทาผนังห้อง วัสดุสารเคมี ที่เป็นส่วนผสมซึ่งใช้ในการผลิต แชมพูสบู่ผงซักฟอก และน้ำยาล้างจาน

สำหรับความช่วยเหลือที่โรงเรียนได้รับพบว่าส่วนใหญ่ ร้อยละ 49.1 ได้รับตรงตามที่ขอไปเพียงบางส่วน รองลงมา ร้อยละ 26.8 ได้รับตรงตามที่ขอไปทั้งหมด และน้อยที่สุด ร้อยละ 25.1 ได้รับมาแต่ไม่ตรงกับความต้องการ

ในด้านรูปแบบที่ทางโรงเรียนได้รับความช่วยเหลือส่วนใหญ่ ร้อยละ 39.2 ได้รับการช่วยเหลือในการจัดหาผู้ปฏิบัติการให้แก่เด็กนักเรียนที่ยากจน รองลงมา เป็นสิ่งของที่ทางโรงเรียนยังขาดแคลน ร้อยละ 30.6 และน้อยที่สุดได้รับการช่วยเหลือในด้านวิทยากร ร้อยละ 2.6

โครงการ/กิจกรรมที่โรงเรียนได้รับประโยชน์จากองค์การต่างประเทศพบว่า ส่วนใหญ่ ร้อยละ 20.5 เป็นโครงการ/กิจกรรมอาหารกลางวัน รองลงมา คือโครงการ/กิจกรรมเกษตร ร้อยละ 15.7 และน้อยที่สุด คือโครงการเพาะเห็ด ร้อยละ 2.4 โครงการอื่น ๆ ที่ระบุได้แก่ โครงการดนตรีไทยในโรงเรียน โครงการวันสำคัญต่าง ๆ โครงการงานประดิษฐ์ งานช่างสู่ชุมชน โครงการสร้างอาคารสำหรับเด็กอนุบาล โครงการสร้างสนามเด็กเล่น โครงการทุนเรียนต่อมัธยมศึกษาปีที่ 1 โครงการเลี้ยงโค และโครงการปลูกถั่วลิสง

2.2 ครูผู้รับผิดชอบด้านการรับความช่วยเหลือจากองค์การต่างประเทศให้
รายละเอียดดังนี้

องค์การต่างประเทศที่ให้ความช่วยเหลือโรงเรียนพบว่าส่วนใหญ่
ร้อยละ 38.5 คือมูลนิธิสงเคราะห์เด็กยากจน ซี.ซี.เอฟ. ในประเทศไทย และน้อยที่สุด
องค์การ ซี.อาร์.เอส ร้อยละ 8.1 องค์การอื่น ๆ ที่ระบุมาคือ มูลนิธิสิกขาเอเชีย มูลนิธิ
กลางโรตารี โครงการอาหารกลางวันของ Dr.Ray

ครูผู้รับผิดชอบด้านการรับความช่วยเหลือส่วนใหญ่ ร้อยละ 86.3
ทราบวัตถุประสงค์ขององค์การต่างประเทศที่ให้ความช่วยเหลือแก่โรงเรียนว่า ให้ความช่วยเหลือ
แก่เด็ก ครอบครัว และชุมชนที่ยากจนในด้านการศึกษาและอาชีพ โดยสนับสนุนกิจกรรมที่นำไปสู่
การพัฒนาการทางร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ สังคม และจริยธรรม เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตและ
ครอบครัวผู้ยากไร้ขยายไปสู่การพัฒนาชุมชนแบบเบ็ดเสร็จและการพัฒนาแบบยั่งยืน ทางด้านสุขภาพ
อนามัย อนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและการพัฒนาการเกษตรการพัฒนาอาชีพ

สิ่งที่โรงเรียนต้องการความช่วยเหลือพบว่าส่วนใหญ่ ร้อยละ 24.8
ต้องการสื่อและอุปกรณ์ต่าง ๆ ในการจัดการเรียนการสอน รองลงมาต้องการวัสดุอุปกรณ์ที่นำมาใช้
ในการดำเนินงานตามโครงการ/กิจกรรมต่าง ๆ ที่โรงเรียนจัดขึ้น ร้อยละ 23.7 และน้อยที่
สุด คือวิทยากร ร้อยละ 7.8

สำหรับความช่วยเหลือที่โรงเรียนได้รับเป็นเงิน พบว่าส่วนใหญ่
ร้อยละ 27.0 ได้รับเงินจำนวนตั้งแต่ 100,000 บาทขึ้นไป รองลงมาได้รับเงินจำนวน
10,000-20,000 บาท ร้อยละ 25.6 โดยเงินที่ได้รับมานำไปใช้ในการสร้างอาคารเอนก
ประสงค์ สร้างร้านค้าตัดผม ชุบอบาตาล ถังเก็บน้ำฝน โรงเรียนเพาะนกกระทา ชุบอบเลี้ยงปลา
เลี้ยงกบ ปลูกป่าโรงเรียน สร้างอาคารเด็กเล็ก ใช้ในโครงการอาหารกลางวัน โครงการ
เกษตร โครงการสหกรณ์โรงเรียน โครงการเลี้ยงไก่เลี้ยงโคพันธุ์พื้นเมือง โครงการส่งเสริม
อาชีพท้องถิ่น ใช้ในกิจกรรมวันสำคัญ และการปรับปรุงส่วนหย่อมภายในโรงเรียน

ในด้านวิทยากรพบว่า โรงเรียนได้รับความช่วยเหลือ คิดเป็นร้อยละ
9.1 โดยวิทยากรที่ได้มานั้นให้ความรู้ในเรื่อง การบริหารจัดการจัดทำโครงการเพาะเห็ด การขยาย

พันธุ์พืช การซ่อมเครื่องยนต์ สอนการตัดผม สอนดนตรีไทย-ดนตรีสากล การทำงานฝีมือพื้นบ้าน การทอผ้า การจักสาน และการแกะสลักเครื่องเงิน

ในด้านสิ่งของเครื่องใช้สำหรับนักเรียน พบว่าส่วนใหญ่ร้อยละ 25.8 จะได้รับเป็นเสื้อผ้า รองลงมาเป็น รองเท้า ถุงเท้า ร้อยละ 16.1 สิ่งอื่น ๆ ที่ได้รับที่ระบุได้แก่ สมุด ดินสอ อุปกรณ์กีฬา ยางลบ ไม้บรรทัด กบเหลาดินสอ กล้องข้าว ยาสระผม รถจักรยาน

ในด้านสื่อ และอุปกรณ์ต่าง ๆ ในการจัดการเรียนการสอนพบว่า ส่วนใหญ่ ร้อยละ 21.7 โรงเรียนจะได้รับหนังสือต่าง ๆ ได้แก่ หนังสือแบบเรียน แบบฝึกหัด หนังสือส่งเสริมการอ่าน แผนการสอน คู่มือครู และเครื่องมือวัดผลการเรียนรู้ รองลงมาร้อยละ 20.0 ได้รับเครื่องมือเครื่องใช้ที่ใช้ในงานเกษตรได้แก่ จอบ เสียม พลั่ว บัวรดน้ำ และส่วนที่ระบุอื่น ๆ ร้อยละ 8.6 ได้แก่ โทรทัศน์ กล้องจุลทรรศน์ อุปกรณ์กีฬา นาฬิกาจำลอง ลูกโลกจำลอง คู่มือครู เครื่องมือวัดผลการเรียนรู้ วิทยุ เทปบันทึกเสียงประกอบการเรียนภาษาอังกฤษ บัตรคำ บัตรภาพ หนังสือส่งเสริมการอ่าน เครื่องดนตรีไทย และเครื่องมือแกะสลัก

ในด้านวัตถุดิบที่นำมาใช้ในการดำเนินโครงการหรือกิจกรรมต่าง ๆ พบว่า ส่วนใหญ่ร้อยละ 32.5 โรงเรียนจะได้รับพันธุ์พืช รองลงมาเป็นพันธุ์สัตว์ ร้อยละ 21.3 และส่วนอื่น ๆ ที่ระบุมาได้แก่ วัสดุที่ใช้ในการก่อสร้าง คือ ปูน อิฐบล็อก ทราย หิน ตะปู ไม้ กระเบื้อง เสา สีทาตกแต่งอาคาร และวัสดุในการใช้ผลิตแชมพูสบุนไพร น้ำยาล้างจาน

จากความช่วยเหลือที่โรงเรียนได้รับพบว่า ส่วนใหญ่ร้อยละ 49.1 ได้รับตรงตามที่ขอไปเพียงบางส่วน รองลงมาได้รับตรงตามที่ขอไปทั้งหมด ร้อยละ 26.8 และน้อยที่สุด ได้รับมาแต่ไม่ตรงกับความต้องการ ร้อยละ 24.1

ลักษณะความช่วยเหลือที่โรงเรียนได้รับโดยส่วนใหญ่ร้อยละ 42.5 ได้รับการช่วยเหลือในการจัดหาผู้ปฏิบัติการให้แก่เด็กนักเรียนที่ยากจน รองลงมาร้อยละ 28.5 เป็นเงินเพื่อนำไปดำเนินการในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียน และน้อยที่สุดเป็นวิทยากร ร้อยละ 2.4

โครงการที่ครูเป็นผู้รับผิดชอบในการดำเนินการพบว่าส่วนใหญ่ร้อยละ 22.1 เป็นโครงการอาหารกลางวัน รองลงมาเป็นโครงการเกษตร ร้อยละ 17.4 และน้อยที่สุด เป็นโครงการสหกรณ์โรงเรียนร้อยละ 4.0 และเป็นโครงการอื่นร้อยละ 4.5 ได้แก่ โครงการธนาคารข้าว โครงการเลี้ยงกบ โครงการร้านค้าตัดผม โครงการดนตรีไทยในโรงเรียน โครงการงานประดิษฐ์-งานช่างสู่ชุมชน โครงการสร้างโรงเรียนเพาะนกกระทา โครงการสร้างอาคารสำหรับเด็กอนุบาล โครงการสร้างอาคารเอนกประสงค์ โครงการสร้างสนามเด็กเล่น และโครงการทุนเรียนต่อระดับมัธยมศึกษา

ตอนที่ 3 ผลการดำเนินงานจากความช่วยเหลือที่โรงเรียนได้รับจากองค์กรต่างประเทศ

การเตรียมการและการวางแผนของโรงเรียนในการดำเนินงานในโครงการรับความช่วยเหลือจากองค์กรต่างประเทศ พบว่าส่วนใหญ่ร้อยละ 19.7 มีการแต่งตั้งบุคคลผู้รับผิดชอบ รองลงมาตั้งกรรมการพิจารณาดำเนินการ ร้อยละ 15.3 นอกจากนี้ก็ได้มีการประชาสัมพันธ์ให้ชุมชนทราบ จัดหาบุคลากรผู้ปกครองมาร่วมสนับสนุนการทำงาน และมีการอำนวยความสะดวกให้กับเจ้าหน้าที่และผู้ที่เกี่ยวข้อง

โครงการที่โรงเรียนจัดทำขึ้นโดยขอความช่วยเหลือจากองค์กรต่างประเทศ พบว่าโดยส่วนใหญ่ร้อยละ 21.6 คือโครงการอาหารกลางวัน รองลงมาร้อยละ 13.8 เป็นโครงการเกษตร

การนำความช่วยเหลือในด้านต่าง ๆ ที่ได้รับจากองค์กรต่างประเทศไปดำเนินโครงการ/กิจกรรม ในด้านการเงิน โรงเรียนที่ได้รับความช่วยเหลือเป็นเงินพบว่าผู้บริหารและครูผู้รับผิดชอบให้คำตอบว่าส่วนใหญ่ นำเงินไปใช้ในกิจกรรมวันสำคัญ คิดเป็นร้อยละ 19.8 และ 18.4 รองลงมาใช้ในการจัดซื้ออุปกรณ์การเรียนการสอน ร้อยละ 15.3 และ 16.2 นอกจากนี้เงินที่ได้รับมานั้น ได้นำไปจัดซื้อข้าวเปลือกในโครงการธนาคารข้าว สร้างอาคารสหกรณ์โรงเรียน สนามเด็กเล่น และจัดซื้ออุปกรณ์สนามเด็กเล่น สร้างประปาโรงเรียน จัดซื้ออาหารเสริม(นม) จัดซื้อและจัดทำอาหารกลางวัน ซื้อเครื่องไม้ถั่วเหลือง ปรับปรุงอาคาร

สถานที่ ชุบ่อเลี้ยงปลา เลี้ยงกบ จัดซื้อพันธุ์สัตว์น้ำมาเลี้ยงเพื่อจำหน่าย จัดซื้อเครื่องดนตรีไทย ดนตรีสากล ให้ผู้ปกครองกั๊ยมนำดอกผลมาเป็นทุนการศึกษาและทุนอาหารกลางวัน จัดทำป้ายสถิติ ต่าง ๆ จัดทำโต๊ะม้านั่งสำหรับนักเรียนนั่งรับประทานอาหาร

ในด้านวิทยากร พบว่า ผู้บริหารและครูให้คำตอบว่า ส่วนใหญ่ร้อยละ 53.6 และ 50.0 วิทยากรจะเป็นผู้ให้ความรู้หรือสาธิตการจัดทำโครงการด้านต่าง ๆ แก่นักเรียน นอกจากนี้ยังให้ความรู้แก่สมาชิกแม่บ้าน ซี.ซี.เอฟ. เกี่ยวกับการดำเนินงาน และการจัดทำอาหาร

ในด้านสื่อและอุปกรณ์การเรียนการสอน พบว่า ผู้บริหารและครูให้คำตอบว่า ส่วนใหญ่ร้อยละ 45.9 และ 51.9 ใช้เป็นสมบัติของส่วนรวม รองลงมาร้อยละ 31.1 และ 28.5 แจกให้เป็นสมบัติส่วนตัวของนักเรียน

ในด้านวัตถุดิบที่นำมาใช้ในการดำเนินงานตามโครงการหรือกิจกรรมต่าง ๆ นั้น พบว่า ผู้บริหารและครูส่วนใหญ่ร้อยละ 42.1 และ 41.5 ให้คำตอบว่า นำมาใช้ในการเพาะ ปลูก เพื่อบริโภคหรือเก็บผลผลิตจำหน่าย รองลงมานำมาเลี้ยงเพื่อบริโภคและจำหน่าย นอกจากนี้ วัสดุก่อสร้างได้นำมาจัดสร้างถังน้ำ สร้างขุ้งข้าว ในโครงการธนาคารข้าวและสีใช้ทดแทน อาคาร

สำหรับในด้านอื่น ๆ นั้นทางองค์การต่างประเทศ ได้นำวัสดุอุปกรณ์วิชาชีพมาให้ เพื่อให้นักเรียนที่จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ไม่ศึกษาต่อ ได้ฝึกอาชีพได้แก่อุปกรณ์ซ่อมรถจักรยาน จักรยานยนต์ อุปกรณ์ซ่อมเครื่องไฟฟ้า

โครงการ/กิจกรรมที่นักเรียนมีส่วนร่วมในการปฏิบัติและสามารถนำไปใช้ ประโยชน์ พบว่าผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้รับผิดชอบส่วนใหญ่ ร้อยละ 19.5 และ 20.1 ตอบว่า โครงการหรือกิจกรรมอาหารกลางวัน รองลงมาเป็นโครงการ/กิจกรรมเกษตร ร้อยละ 9.9 และ 11.3 นอกจากนี้ยังมีโครงการธนาคารข้าว โครงการสหกรณ์ โครงการสนามเด็กเล่น โครงการส่งเสริมอาชีพท้องถิ่น โครงการเสริมสวยและร้านตัดผม

ผลที่เกิดขึ้นจากการดำเนินงานในด้านต่าง ๆ ของผู้บริหารและครูผู้รับผิดชอบโครงการ ผลที่เกิดขึ้นกับนักเรียน พบว่า ผู้บริหารและครูผู้รับผิดชอบตอบว่า ส่วนใหญ่ ร้อยละ 15.0 และ 16.2 นักเรียนมีภาวะโภชนาการดีขึ้น รองลงมา ร้อยละ 14.7 และ 15.5

นักเรียนมีความพร้อมในด้านเครื่องแต่งกาย และมีอุปกรณ์เครื่องเขียนแบบเรียนเพียงพอ นอกจากนี้ยังให้คำตอบว่า นักเรียนได้มีการปฏิบัติจริง ทำให้เกิดความชำนาญและทำงานเป็น เนื่องจากได้มีอุปกรณ์ในการฝึกปฏิบัติพอเพียง นักเรียนมีความกตัญญูรู้จักผู้มีพระคุณ

ผลที่เกิดขึ้นกับโรงเรียน พบว่า ผู้บริหารและครูส่วนใหญ่ ร้อยละ 24.9 และ 26.2 ให้คำตอบว่า โรงเรียนสามารถจัดกิจกรรมสนับสนุนการเรียนการสอนได้มากขึ้น นอกจากนี้ยังให้คำตอบว่า โรงเรียนเกิดความคล่องตัวในการบริหารงาน โดยไม่ต้องรอนงบประมาณจากทางราชการ ทำให้โรงเรียนมีสนามเด็กเล่น ประปาโรงเรียน บ่อเลี้ยงปลา อาคารเอนกประสงค์ ยุ้งข้าว มีบริเวณอาคารสถานที่ที่สวยงาม

ในด้านการประเมินผลและความพึงพอใจต่อการดำเนินโครงการหรือกิจกรรมของผู้บริหารและครูผู้รับผิดชอบโครงการ พบว่า ผู้บริหารและครูส่วนใหญ่ ร้อยละ 76.7 และ 77.6 ให้คำตอบว่า ได้จัดทำหลักฐาน เอกสารและการประเมินผลไว้ วิธีการประเมินผล ส่วนใหญ่ ร้อยละ 26.7 และ 27.1 โดยการสังเกต รongลงมา ร้อยละ 25.0 โดยตรวจเยี่ยมโครงการ นอกจากนี้ได้มีการประเมินผลงานที่ปฏิบัติจากการสอบถามบุคคลในชุมชน การประชุมนิเทศงาน

สำหรับผู้ติดตามและประเมินผล พบว่า ผู้บริหารและครูส่วนใหญ่ ร้อยละ 33.3 และ 34.7 ให้คำตอบว่า โรงเรียนประเมินเอง รongลงมา ร้อยละ 24.3 และ 26.4 องค์การต่างประเทศเป็นผู้ประเมิน ส่วนความพึงพอใจในการดำเนินงานนั้นทั้งผู้บริหารและครูส่วนใหญ่ ร้อยละ 51.6 และ 50.2 มีความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง

ตอนที่ 4 ปัญหาและข้อเสนอแนะ จากการดำเนินงานในการรับความช่วยเหลือจากองค์การต่างประเทศ

ปัญหาในการดำเนินโครงการ/กิจกรรมที่ได้รับความช่วยเหลือจากองค์การต่างประเทศ ปัญหาจากองค์การต่างประเทศ พบว่าผู้บริหารส่วนใหญ่ ร้อยละ 52.5 ตอบว่า มีโดยปัญหาที่พบได้แก่ งบประมาณที่ได้รับไม่เพียงพอ การให้ความช่วยเหลือสนับสนุนไม่สม่ำเสมอ ได้รับการช่วยเหลือช้าไม่ทันกับการดำเนินงาน ขาดการติดตามผลที่แน่นอนทำให้โครงการไม่บรรลุเป้าหมาย

ในส่วนของผู้รับผิดชอบโครงการพบว่า ปัญหาจากองค์การต่างประเทศ ที่ให้ความช่วยเหลือนั้นมี คิดเป็นร้อยละ 52.1 ปัญหาที่พบส่วนใหญ่ร้อยละ 47.9 คือ งบประมาณที่ได้รับไม่เพียงพอ รองลงมา คือการให้ความช่วยเหลือ สันนิษฐานไม่สม่ำเสมอล่าช้าและไม่ตรงกับความต้องการ องค์การต่างประเทศเป็นผู้กำหนดสิ่งให้การช่วยเหลือมาซึ่งไม่ตรงกับความต้องการของโรงเรียน สิ่งที่ได้รับการช่วยเหลือมีปริมาณน้อย ทำให้โครงการที่จัดทำไม่บรรลุเป้าหมาย และโรงเรียนไม่ทราบรายละเอียดของทางองค์การต่างประเทศมากนัก เพียงแต่ประสานงานกับนักเรียนที่ได้รับทุนเท่านั้น

ปัญหาจากบุคลากรในโรงเรียน พบว่าผู้บริหารและครู ตอบว่ามีปัญหา คิดเป็นร้อยละ 27.4 และ 32.0 ปัญหาที่พบส่วนใหญ่ ร้อยละ 36.6 และ 41.1 ได้แก่ บุคลากรในโรงเรียนไม่เพียงพอ รองลงมา ร้อยละ 27.9 และ 29.1 ได้แก่ บุคลากรไม่สามารถปฏิบัติตามโครงการ/กิจกรรม ได้เต็มที่เนื่องจากมีปริมาณงานในความรับผิดชอบมาก และพักอาศัยอยู่ห่างไกลจากที่ทำงาน

ปัญหาจากการดำเนินโครงการ/กิจกรรมที่ได้รับความช่วยเหลือ พบว่าผู้บริหารและครู ตอบว่ามีปัญหา คิดเป็นร้อยละ 55.3 และ 54.8 ปัญหาที่พบส่วนใหญ่ ร้อยละ 42.4 และ 36.4 คือ งบประมาณที่ได้รับไม่เพียงพอ รองลงมา ร้อยละ 22.4 และ 25.5 วัสดุอุปกรณ์ที่ได้รับไม่เพียงพอ นอกจากนี้ปัญหาอื่นที่พบ คือ โครงการที่โรงเรียนดำเนินการไม่ประสบผลสำเร็จ ขาดแคลนแหล่งน้ำ สภาพแวดล้อมไม่เอื้ออำนวย ได้รับความช่วยเหลือไม่ทั่วถึง เกิดความไม่ทัดเทียมกัน

สำหรับความคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่อการขอรับความช่วยเหลือจาก องค์การต่างประเทศนั้นสรุปได้ดังนี้

องค์การต่างประเทศได้ให้ความช่วยเหลือในด้านต่าง ๆ เป็นอย่างดี ทำให้โรงเรียนรวมทั้งชุมชนในท้องถิ่น ได้รับการพัฒนา เป็นการแบ่งเบาภาระงบประมาณของรัฐได้บ้าง เพราะองค์การต่างประเทศให้ความช่วยเหลือโรงเรียนโดยไม่หวังผลตอบแทนเป็นการช่วยแบบให้เปล่า โครงการที่ดำเนินการเป็นโครงการที่พัฒนาการเรียนการสอนและให้เด็กได้ฝึกฝนปฏิบัติจริง ได้ประสบการณตรง โรงเรียนสามารถกิจกรรมเสริมหลักสูตรได้มากขึ้น

ข้อเสนอแนะในการรับความช่วยเหลือ

ต้องการให้องค์การต่างประเทศสนับสนุนให้ความช่วยเหลืออย่างต่อเนื่อง และสม่ำเสมอ หรืออย่างน้อยจนกว่าทางโรงเรียนสามารถช่วยตนเองได้งบประมาณที่ได้ควรจะมีมากกว่าที่แล้งมา ควรให้ความช่วยเหลือแก่นักเรียนทุกคนในโรงเรียน หรือเป็นกิจกรรมที่เน้นนักเรียนมีส่วนร่วมทั้งโรงเรียน ไม่ควรกำหนดเงื่อนไขมากเกินไป ควรมีการติดตามผลและประเมินผลทุกระยะเวลา และเสนอแนะแนวทางในการปฏิบัติงาน ถ้าองค์การต่างประเทศช่วยเหลือในด้านแหล่งจำหน่ายผลผลิตด้วยจะเป็นการดี การให้ความอุปการะเด็กในโรงเรียน ควรให้โรงเรียนทราบความเคลื่อนไหวบ้าง ในบางครั้งการให้ความช่วยเหลือ ไม่ควรแฝงในรูปแบบการเผยแพร่ศาสนาอยู่ด้วย

ตอนที่ 5 ผลการสัมภาษณ์ผู้บริหาร ครูผู้รับผิดชอบด้านการรับความช่วยเหลือจากองค์การต่างประเทศ และเจ้าหน้าที่ขององค์การต่างประเทศ การดำเนินงานตามโครงการ/กิจกรรมที่ได้รับความช่วยเหลือจากองค์การต่างประเทศ ปัญหาและข้อเสนอแนะ

จากการสัมภาษณ์ผู้บริหาร สรุปได้ว่า โครงการ/กิจกรรมที่โรงเรียนดำเนินการโดยได้รับความช่วยเหลือจากองค์การต่างประเทศ ได้แก่ โครงการอาหารกลางวัน (17) โครงการเกษตร (14) โครงการเลี้ยงสัตว์ (13) โครงการธนาคารข้าว (7) โครงการส่งเสริมอาชีพท้องถิ่น โครงการประปาโรงเรียน โครงการสร้างสนามเด็กเล่น สร้างถังเก็บน้ำฝน โครงการต่าง ๆ ดังกล่าวที่ได้ดำเนินการนั้น ส่วนใหญ่ประสบความสำเร็จ สำหรับปัญหาที่พบนั้น ได้แก่ ทุนดำเนินการไม่เพียงพอ (12) ได้รับวัสดุอุปกรณ์หรืองบประมาณล่าช้า (9) บางโครงการผู้รับผิดชอบไม่มีความรู้ความเข้าใจในกิจกรรมนั้นเพียงพอ ขาดแคลนแหล่งน้ำ ไม่มีตลาดรองรับผลผลิต และจำหน่ายได้ในราคาต่ำกว่าต้นทุน แต่การได้รับความช่วยเหลือที่ผ่านมานั้นถือว่าเป็นประโยชน์ต่อทางโรงเรียนมากทำให้โรงเรียนมีความพร้อมขึ้น สามารถจัดกิจกรรมให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ได้และได้ให้ข้อเสนอแนะว่า ควรจะมีการกำหนดวัตถุประสงค์ร่วมกันในการดำเนินโครงการแต่ละโครงการ เพื่อให้ตรงตามความต้องการของโรงเรียน และขององค์การต่างประเทศที่ให้ความช่วยเหลือ การให้การสนับสนุน ควรเป็นไปอย่างต่อเนื่องและไม่ล่าช้า

มีการติดตามผลตามกำหนดเวลา โรงเรียนซึ่งเป็นผู้ดำเนินกิจกรรมต้องตั้งใจปฏิบัติอย่างจริงจัง เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อนักเรียนและโรงเรียน

สำหรับสรุปว่า โครงการที่รับผิดชอบในการดำเนินการได้แก่ โครงการอาหารกลางวัน (17) โครงการเกษตร (14) โครงการเลี้ยงสัตว์ (13) โครงการธนาคารข้าว (7) โครงการประปาโรงเรียน โครงการสร้างสนามเด็กเล่น สร้างถังเก็บน้ำฝน โครงการส่งเสริมอาชีพในท้องถิ่น โดยโครงการที่ดำเนินการมานั้นมีความสำคัญต่อนักเรียน มีผลทำให้นักเรียนมีภาวะโภชนาการดีขึ้น นักเรียนได้ฝึกปฏิบัติกิจกรรมด้วยประสบการณ์ตรง และเป็นการเสริมรายได้ของนักเรียนอีกทางหนึ่ง โครงการต่าง ๆ ที่ดำเนินการมานั้นประสบผลสำเร็จมีปัญหาในบางโครงการเท่านั้น เนื่องจากขาดงบประมาณอย่างต่อเนื่อง และมีความล่าช้าในขั้นตอนการรับความช่วยเหลือผู้รับผิดชอบไม่มีความรู้เฉพาะด้านในโครงการที่ทำ ปัญหาส่วนหนึ่งมาจากภัยทางธรรมชาติ เนื่องจากน้ำท่วม ฝนแล้ง ผลิตผลมีคุณภาพต่ำ ซึ่งแนวทางที่จะให้ปัญหาที่พบนั้นไม่เกิดขึ้นได้ผู้รับผิดชอบโครงการต้องศึกษาทำความเข้าใจในเรื่องนั้น ๆ เป็นอย่างดี และทางองค์การต่างประเทศผู้ให้ความช่วยเหลือต้องร่วมกันศึกษาแนวทางการดำเนินงานร่วมกันกับทางโรงเรียนดำเนินการได้ทันกำหนดเวลา

ผลการสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่ขององค์การต่างประเทศเกี่ยวกับการให้ความช่วยเหลือและสนับสนุนโครงการต่าง ๆ ในโรงเรียน สรุปได้ดังนี้

วัตถุประสงค์ที่ทางองค์การต่างประเทศให้ความช่วยเหลือในโรงเรียน จากการให้สัมภาษณ์ของเจ้าหน้าที่ขององค์การต่างประเทศทั้ง 5 องค์การคือเพื่อช่วยให้เด็กยากจนมีโอกาสได้รับการศึกษา ช่วยเหลือในด้านงบประมาณแก่โรงเรียน เพื่อนำไปสนับสนุนโครงการอาหารกลางวัน และจัดกิจกรรมที่นำไปสู่การพัฒนาคุณภาพชีวิต เสริมสุขภาพอนามัยและโภชนาการของเด็ก

เกณฑ์ในการเลือกโรงเรียนที่ให้ความช่วยเหลือ คือ เป็นโรงเรียนในพื้นที่ทุรกันดาร และเดือดร้อนเนื่องจากประสบภัยพิบัติ ราษฎรในบริเวณนั้นมีความยากไร้ นักเรียนเป็นโรคขาดสารอาหาร คณะครูมีความกระตือรือร้นในการทำงาน และเป็นโรงเรียนที่อยู่ในพื้นที่ชุมชนที่ทางมูลนิธิเข้าไปทำงาน

ลักษณะการให้ความช่วยเหลือ จะให้การช่วยเหลือเป็นงบประมาณสนับสนุนโครงการอาหารกลางวัน การจัดหาวัสดุอุปกรณ์การเรียนการสอน เครื่องใช้สำหรับนักเรียน จัดหาผู้อุปการะให้แก่เด็กที่ยากจน ช่วยจัดหาวัสดุ และวัตถุดิบในการดำเนินโครงการ/กิจกรรมของโรงเรียนที่จัดทำขึ้น โดยการให้ความช่วยเหลือในโรงเรียนทางองค์การต่างประเทศ มุ่งเน้นที่ตัวเด็กเป็นหลัก

การดำเนินการให้ความช่วยเหลือในโรงเรียนนั้น มีการประสานงานกับเจ้าหน้าที่ของกรมพัฒนาชุมชน กรมประชาสัมพันธ์ กรมส่งเสริมสหกรณ์ กรมอนามัย เจ้าหน้าที่เกษตรอำเภอ ผู้นำในชุมชน เจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครองและฝ่ายทหาร จนถึงคณะครูในโรงเรียน

โครงการที่ดำเนินการอยู่ในโรงเรียนนั้น ได้แก่ โครงการอาหารกลางวัน โครงการเกษตรเพื่ออาหารกลางวัน เช่น การปลูกพืชผักสวนครัว ไม้ผล การเลี้ยงสัตว์ โครงการจัดหาเครื่องแบบนักเรียนและอุปกรณ์การเรียน โครงการจัดหาจักรยานสำหรับนักเรียนที่อยู่พื้นที่ห่างไกล โครงการห้องสมุด โครงการอุปการะเด็ก โครงการสุขภาพอนามัย โครงการส่งเสริมการอนุรักษ์ธรรมชาติและวัฒนธรรม เช่น การส่งเสริมดนตรีไทย การทอผ้าพื้นบ้าน และการจัดหาอุปกรณ์การศึกษาต่าง ๆ

ระยะเวลาในการดำเนินการให้ความช่วยเหลือในโรงเรียนจะขึ้นอยู่กับระยะเวลาในการดำเนินโครงการของโรงเรียน และระยะเวลาที่ดำเนินการในพื้นที่เป้าหมายขององค์การที่เข้าไปช่วยเหลือชุมชนด้วย หรือสิ้นสุดปีการศึกษา

ลักษณะโครงการที่ดำเนินการ เป็นโครงการช่วยเหลือเด็กแบบมีผู้อุปการะ โครงการที่ส่งเสริมสนับสนุนการมีส่วนร่วมของนักเรียน โดยโครงการส่วนใหญ่จะช่วยสนับสนุนโครงการอาหารกลางวันซึ่งทางโรงเรียนจะเป็นผู้เขียนโครงการเสนอขึ้นไปให้ทางองค์การต่างประเทศพิจารณาให้การสนับสนุน

เจ้าหน้าที่มีความคิดเห็นต่อโครงการที่ให้ความช่วยเหลือนี้ว่า ความขาดแคลนของครอบครัวในพื้นที่ห่างไกลมีมาก แม้จะมีงบประมาณช่วยเหลือก็ยังไม่สามารถแก้ปัญหาได้มากพอ การให้ความช่วยเหลือนี้เป็นการช่วยบรรเทาความเดือดร้อนเบื้องต้น เพื่อให้มีความเป็นอยู่ดีขึ้น ทำให้เด็กมีความพร้อมด้านอุปกรณ์การศึกษา มีโอกาสเสริมสร้างสมรรถภาพทั้งทางกายและจิตใจ โดยผ่านกิจกรรมเสริมหลักสูตรต่าง ๆ

ในการติดตามผลองค์การต่างประเทศจะให้เจ้าหน้าที่ในพื้นที่ออกติดตาม
โครงการแล้วรายงานให้ทราบและสรุปรายงานประจำปี

ในด้านการให้ความร่วมมือของโรงเรียนกับองค์การต่างประเทศ
โรงเรียนให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี มีการรายงานการเงินและจัดส่งภาพถ่ายกิจกรรมไปให้ทาง
องค์การต่างประเทศทราบด้วย เพราะถือว่าประโยชน์ที่ได้รับจะเกิดขึ้นกับนักเรียนในโรงเรียน
เจ้าหน้าที่เห็นว่าโครงการที่ดำเนินการมานั้นเป็นแนวทางหนึ่งที่สามารถสนองตอบต่อเด็กที่ยากจน
ให้ได้รับการศึกษาที่ดี เป็นการพัฒนาคุณภาพชีวิตของเด็กเพื่อให้เป็นพลเมืองที่ดีของประเทศได้
ในอนาคต

อภิปรายผล

จากผลการวิจัยการศึกษาผลของการให้ความช่วยเหลือขององค์การต่างประเทศแก่
โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติในด้านเงิน ด้าน
วิทยากร และด้านสื่อการเรียนการสอน และรวมทั้งสภาพปัญหาที่เกิดขึ้นในแต่ละด้านมีข้อค้นพบ
เป็นประเด็นที่น่าสนใจดังนี้

1. การได้รับความช่วยเหลือในด้านเงิน พบว่าส่วนใหญ่ ได้รับการช่วยเหลือเป็นเงิน
จำนวนตั้งแต่ 100,000 บาทขึ้นไป ซึ่งโรงเรียนที่ได้รับการช่วยเหลือเป็นโรงเรียนที่อยู่ในท้องถิ่น
ทุรกันดาร โรงเรียนที่อยู่ในพื้นที่ชายแดน ซึ่งโรงเรียนเหล่านี้อยู่ในสภาพที่ขาดแคลน เพราะงบประมาณ
ประมาณที่ได้รับการจัดสรรไม่เพียงพอต่องานวิจัยของ อนงค์ศิริ วิชาลัย (2525) พบว่า ปัญหา
ในการจัดกิจกรรม นักเรียนในโรงเรียนประถมศึกษาจังหวัดพะเยา คือ ขาดงบประมาณในการ
ดำเนินงาน ขาดอุปกรณ์ สถานที่ที่จะจัดกิจกรรม ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ เทียน เขียวภักดี
(2529) ที่พบว่า ปัญหาด้านคุณภาพของการประถมศึกษาเกี่ยวข้องโดยตรงกับความขาดแคลน
ความไม่เสมอภาค และคุณภาพของปัจจัยในการจัดการเรียนการสอนไม่ตรงตามเจตนารมณ์ของ
หลักสูตร ดังนั้นเมื่อโรงเรียนมีแหล่งเงินนอกงบประมาณ โอกาสที่ผู้บริหารโรงเรียนจะจัดกิจกรรม
ต่าง ๆ ที่ส่งเสริมการเรียนรู้ก็มีมากขึ้น ซึ่งเห็นได้จากโรงเรียนที่ได้รับเงินช่วยเหลือจากองค์การ
ต่างประเทศ โรงเรียนได้นำเงินไปดำเนินการในโครงการอาหารกลางวัน โครงการเกษตร

โครงการเลี้ยงสัตว์ โครงการสหกรณ์โรงเรียน ใช้ในการสร้างและต่ออาคารเรียน อาคารเอนกประสงค์ สนามเด็กเล่น สร้างประปาโรงเรียน หรือใช้ในการจัดกิจกรรมอื่น ๆ โดยโครงการที่กล่าวมานี้เมื่อนักเรียนได้ลงมือปฏิบัติจริง มีสถานที่ปฏิบัติกิจกรรม นักเรียนก็จะได้รับประสบการณ์ตรง และจะเป็นการสร้างพฤติกรรมที่พึงประสงค์มีคุณลักษณะตามจุดหมายของหลักสูตรได้

ในอีกประเด็นหนึ่งพบว่า โรงเรียนที่ได้รับการช่วยเหลือจากองค์การต่างประเทศ เป็นโรงเรียนขนาดกลาง ประกอบด้วยจำนวนเงินที่ได้รับส่วนใหญ่ จำนวนเงินตั้งแต่ 100,000 บาท ขึ้นไปนั้น ผู้วิจัยเห็นว่า จำนวนเงินเท่านั้นน่าจะเพียงพอสำหรับการนำไปใช้ดำเนินการหรือเป็นทุนหมุนเวียนในกิจกรรมต่าง ๆ ในโรงเรียนขนาดกลาง นอกเหนือจากเงินงบประมาณที่ได้จากรัฐ เพราะเงินที่ได้รับ ผู้บริหารโรงเรียนมีอิสระหรืออำนาจตัดสินใจในการอนุมัติโครงการหรือกิจกรรมทำให้เกิดความคล่องตัวในการบริหารงานดังกล่าว วิจัยของ อุดม คำชาติ (2529) ซึ่งได้ทำการวิจัยประเมินโครงการปรับปรุงประสิทธิภาพการเรียนการสอนของครูประถมศึกษา การฝึกอบรมนักร้องในภาคเหนือ พบว่า การดำเนินโครงการต่าง ๆ ของสำนักงานโครงการรับความช่วยเหลือ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ จะมีความคล่องตัวถ้าได้รับการสนับสนุนด้านงานธุรการ บุคลากร และด้านงบประมาณอย่างมีประสิทธิภาพและสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2529) ได้กล่าวไว้ว่าการดำเนินงานต่าง ๆ จะดำเนินไปได้ดีมีประสิทธิภาพคือ บรรลุตามจุดหมายที่ตั้งไว้ ย่อมต้องอาศัยปัจจัย 4 ประการคือ

1. อาศัยระบบการจัดการที่ดี
2. อาศัยบุคลากรทั้งปริมาณและคุณภาพเพียงพอและเหมาะสมกับงาน
3. อาศัยเงินที่สามารถนำมาสนับสนุนกิจกรรมได้อย่างเต็มที่
4. อาศัย วัสดุอุปกรณ์ที่เหมาะสมและเพียงพอ

2. ในด้านวิทยากร พบว่าโรงเรียนประถมศึกษาที่ได้รับการช่วยเหลือในด้านวิทยากร วิทยากรเหล่านั้นได้มาให้ความรู้ หรือสาธิตในด้านต่าง ๆ แก่นักเรียนและครู เช่น การสาธิตวิธีการขยายพันธุ์พืช การเพาะเห็ด การเลี้ยงสัตว์ การสอนตัดผม สอนดนตรีไทย

ดนตรีสากล การซ่อมเครื่องยนต์ การทำงานฝีมือพื้นบ้าน ซึ่งจากที่ได้กล่าวมาผู้วิจัยเห็นว่า ความรู้ที่ได้จากวิทยากรนั้นจะเป็นความรู้ที่นักเรียนสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน นอกเหนือจากที่ได้ฝึกฝนปฏิบัติที่โรงเรียนแล้ว หรือเมื่อนักเรียนจบการศึกษาระดับประถมศึกษาขึ้นไปแล้ว เมื่อไม่ศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น ความรู้ที่ได้นักเรียนสามารถใช้เป็นพื้นฐานในการประกอบอาชีพต่อไปได้ นอกจากนี้ยังเป็นการปลูกฝังให้ผู้เรียนเห็นคุณค่าของการทำงานฝีมือพื้นบ้านที่มีมานาน เช่นการทอผ้า ทำให้ผู้เรียนมีความภูมิใจในความเป็นคนไทย มีความรู้และทักษะพื้นฐานในการทำงานมีนิสัยรักการทำงาน และสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ ซึ่งตรงกับจุดหมายของหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2533) ที่ต้องการมุ่งปลูกฝังให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะดังกล่าว

3. ในด้านสื่ออุปกรณ์การเรียนการสอนพบว่า โรงเรียนบางแห่งได้รับโทรทัศน์ วีดีโอ กล้องจุลทรรศน์ เครื่องดนตรีไทย เครื่องดนตรีสากล ตู้อัดเทป ซึ่งสื่ออุปกรณ์เหล่านี้มีราคาแพง โดยทั่วไปโรงเรียนที่อยู่ในพื้นที่ยากจนยังขาดแคลนสิ่งเหล่านี้อยู่ เมื่อได้รับความช่วยเหลือในสิ่งดังกล่าวมา ผู้วิจัยเห็นว่า โรงเรียนย่อมน่าจะจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของผู้เรียนได้ดีขึ้น ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2529) ได้ระบุไว้ว่าวัสดุอุปกรณ์ก็เช่นเดียวกับทรัพยากรอย่างอื่น ผู้บริหารโรงเรียนจำเป็นต้องดำเนินการอย่างมีระบบนั่นคือ

1. จัดหาวัสดุอุปกรณ์ที่จำเป็นต่อการเรียนการสอน
2. วางแผนการใช้วัสดุอุปกรณ์เหล่านั้นให้เกิดประโยชน์อย่างเอนกประสงค์
3. จัดระบบการเก็บบำรุงและรักษาไว้ให้ดี
4. ดำเนินการประเมินผลว่า การใช้วัสดุอุปกรณ์เกิดประโยชน์เต็มที่หรือไม่

คุ้มค่า

ควรแก้ไขปรับปรุงอย่างไร จึงจะได้ประโยชน์สูงสุด

สำหรับนักเรียนนอกจากจะได้รับการช่วยเหลือในด้านสิ่งของ เครื่องใช้ที่จำเป็นแล้ว ยังได้รับการช่วยเหลือในการจัดหาผู้ปฏิบัติการให้ โดยนักเรียนที่ได้รับการจัดหาผู้ปฏิบัติการให้ จะเป็นเด็กนักเรียนที่อยู่ในครอบครัวที่ยากจน มีความขาดแคลนด้านปัจจัยต่าง ๆ ซึ่งสิ่งเหล่านี้ผู้วิจัย

เห็นว่าผลทำให้นักเรียนไม่สามารถเรียนรู้ได้เต็มศักยภาพ การที่องค์การต่างประเทศได้ให้ความช่วยเหลือนักเรียน โดยการจัดหาผู้อุปการะให้ จึงเป็นการช่วยเหลือ ส่งเสริมให้นักเรียนได้รับโอกาสในการพัฒนาคุณภาพชีวิต ความช่วยเหลือต่าง ๆ ที่นักเรียนได้รับเช่น เงิน เสื้อผ้า เครื่องเขียนแบบเรียน วัสดุอุปกรณ์ เครื่องอุปโภคและบริโภคเหล่านี้มีผลทำให้เด็กนักเรียนมีสภาพชีวิตและความเป็นอยู่ดีขึ้น มีความพร้อมในการเรียนมากขึ้น เพราะมีสิ่งของเครื่องใช้ที่จำเป็นในการศึกษาหาความรู้ นอกจากนี้ยังมีผลต่อการลดปัญหาการขาดเรียน ภาวะทุพโภชนาการและสุขภาพอนามัย

เมื่อนักเรียนมีความพร้อมในการเรียนและมีสุขภาพร่างกายที่แข็งแรง จึงสามารถเรียนรู้ได้อย่างเต็มที่ตามศักยภาพ สามารถพัฒนาตนเองในด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา ให้เป็นบุคคลที่มีคุณภาพตามความต้องการของสังคมได้

ประเด็นสำคัญอีกประการหนึ่งของผลการช่วยเหลือจากองค์การต่างประเทศ คือ การสร้างเจตคติที่ดีและปลูกฝังคุณธรรมให้แก่เด็กนักเรียน กล่าวคือ การช่วยเหลือที่นักเรียนได้รับ จะทำให้นักเรียนเกิดเจตคติที่ดีต่อสังคม มีความรู้สึกว่าตนเองมีคุณค่า โดยมีบุคคลอื่นห่วงใย รักใคร่ตน นอกจากนี้ยังเป็นการปลูกฝังคุณธรรมที่สำคัญให้เกิดแก่ตัวนักเรียน ได้แก่

1. ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ การที่นักเรียนได้รับความช่วยเหลือจะทำให้นักเรียนรู้จักการแบ่งปัน ช่วยเหลือ เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ต่อผู้อื่น รู้จักการเป็นผู้ให้และผู้รับ ซึ่งเป็นคุณธรรมที่จำเป็นในการดำรงชีวิตอยู่ในสังคม

2. ความกตัญญูกตเวทีก การที่องค์การต่างประเทศจัดให้นักเรียนได้มีการเขียนจดหมายขอบคุณผู้อุปการะและส่งบัตรอวยพรไปให้ในเทศกาลต่าง ๆ เป็นการปลูกฝังให้นักเรียนรู้จักการแสดงความรักกตัญญูกตเวทีกต่อผู้มีพระคุณ

คุณธรรมทั้ง 2 ประการดังกล่าว จะช่วยให้นักเรียนเติบโตขึ้นเป็นพลเมืองที่ดีของสังคม สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

ในด้านความช่วยเหลือขององค์การต่างประเทศต่อชุมชน จากการทำให้ความช่วยเหลือแก่โรงเรียนและนักเรียนในรูปแบบต่าง ๆ ขององค์การต่างประเทศมิได้เกิดผลประโยชน์ต่อโรงเรียนและนักเรียนเท่านั้น แต่ความช่วยเหลือดังกล่าวยังมีผลต่อชุมชนทั้ง โดยตรงและโดยอ้อม

อีกด้วย อาทิ โครงการธนาคารข้าวเป็นโครงการที่นำไปสู่การแก้ปัญหาด้านเศรษฐกิจของชุมชน ได้ประการหนึ่ง โดยให้ประชาชนที่มีฐานะยากจนและประสบปัญหาการขาดแคลนข้าว ให้มีข้าวรับประทาน ซึ่งจะช่วยแก้ปัญหาเรื่องการกักขังเงินนอกระบบที่ทำให้เกิดภาวะหนี้สินแก่ประชาชนยากที่จะแก้ไข

นอกจากนี้โครงการต่าง ๆ ที่โรงเรียนได้รับการช่วยเหลือ ได้แก่ โครงการเพาะเห็ดฟาง โครงการเลี้ยงปลา โครงการเลี้ยงผึ้ง โครงการแปรรูปอาหาร โครงการปลูกพืชที่เหมาะสมกับสภาพท้องถิ่น ฯลฯ เป็นการนำวิธีการ เทคโนโลยี วิทยาการต่าง ๆ ที่จะนำไปสู่การพัฒนาอาชีพแก่ประชาชนในชุมชน ส่งเสริมให้ประชาชนเกิดความใฝ่รู้ รู้จักการแสวงหาความรู้ที่จะนำไปพัฒนาอาชีพและคุณภาพชีวิตของตนเอง เมื่อประชาชนในท้องถิ่นมีอาชีพ มีรายได้ ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวดีขึ้น จะมีผลทำให้ประชาชนในชุมชนเกิดความรู้สึกรักท้องถิ่นของตนเอง ช่วยลดปัญหาการอพยพย้ายถิ่นเพื่อไปขายแรงงานในแหล่งอุตสาหกรรม ซึ่งก่อให้เกิดปัญหาต่าง ๆ ตามมามากมาย เช่น ปัญหาแหล่งเสื่อมโทรม มลภาวะเป็นพิษ อาชญากรรม สิ่งเสพติด โสเภณี การใช้แรงงานเด็ก เด็กเร่ร่อน ฯลฯ

ซึ่งสอดคล้องกับการให้สัมภาษณ์ของเจ้าหน้าที่ขององค์การต่างประเทศที่ว่า การให้ความช่วยเหลือเด็กในโรงเรียนประถมศึกษานั้น เพื่อช่วยให้เด็กยากจนมีโอกาสได้รับการศึกษา ช่วยเหลือในด้านงบประมาณแก่โรงเรียนเพื่อนำไปสนับสนุนโครงการอาหารกลางวัน โครงการอื่น ๆ หรือกิจกรรมที่นำไปสู่การพัฒนาคุณภาพชีวิต เสริมสุขภาพพลานามัย และโภชนาการของเด็ก

การช่วยเหลือขององค์การต่างประเทศดังกล่าวจึงเป็นการช่วยเหลือที่นำประโยชน์มาสู่โรงเรียน นักเรียน และประชาชนตามแนวชายแดนหรืออยู่ในท้องถิ่นทุรกันดาร ให้ได้รับโอกาสในการที่จะพัฒนาการดำเนินงานด้านการศึกษาของโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพ และคุณภาพมากขึ้น นักเรียนได้รับการพัฒนาในด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม สติปัญญา เจตคติ และคุณธรรมที่สำคัญบางประการ ประชาชนในชุมชนได้รับโอกาสในการพัฒนาเศรษฐกิจ สภาพชีวิตความเป็นอยู่ให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น แต่การรับความช่วยเหลือจากองค์การต่างประเทศจะเกิดประโยชน์น้อยเพียงใด ย่อมขึ้นอยู่กับการจัดการของหน่วยงานและบุคคลต่าง ๆ ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง การรับความช่วยเหลือจะเกิดประโยชน์อย่างสูงสุดหากมีการจัดการที่ดีจนผู้รับ

การช่วยเหลือ ได้แก่ โรงเรียน นักเรียนและชุมชน สามารถพัฒนาคุณภาพการดำเนินงาน และพัฒนาคุณภาพชีวิตให้อยู่ในลักษณะพึ่งตนเองได้

ประเด็นที่น่าสนใจอีกประการหนึ่งในการให้ความช่วยเหลือขององค์การต่างประเทศ คือ การที่องค์การได้สอดแทรกความรู้และกิจกรรมทางศาสนาให้แก่โรงเรียน นักเรียน และประชาชนในชุมชนได้เรียนรู้และปฏิบัติ ซึ่งเป็นการเผยแพร่ศาสนาที่แฝงมากับการให้ความช่วยเหลือ ซึ่งจะมีผลทำให้นักเรียนและคนในชุมชนมีโลกทัศน์กว้างขึ้น โดยมีความรู้เกี่ยวกับศาสนา นั้น ๆ มีเจตคติที่ดีต่อศาสนาอื่น และมนุษยโลก ส่วนความเชื่อถือ ศรัทธานั้นขึ้นอยู่กับการใช้ วิจารณ์ญาณของแต่ละบุคคล ซึ่งเป็นหน้าที่สำคัญของโรงเรียน ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียน ครูและ ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องที่จะชี้แจงและให้ความรู้แก่นักเรียนและประชาชนในชุมชนให้รู้จักการใช้ วิจารณ์ญาณ

ในด้านผู้บริหารและครูซึ่งเป็นบุคคลที่รับผิดชอบในการดำเนินโครงการ หรือกิจกรรม ต่าง ๆ ที่ได้รับความช่วยเหลือจากองค์การต่างประเทศ มีความพึงพอใจต่อผลการดำเนินงาน อยู่ในระดับปานกลางนั้น ซึ่งเป็นความพอใจที่อยู่ในระดับเดียวกัน ผู้วิจัยมีความเห็นว่าเป็นเพราะ การได้รับความช่วยเหลือมานั้น ได้นำไปปฏิบัติจริงและประเมินผลการดำเนินงานที่ผ่านมาตาม ความเป็นจริงเพราะสิ่งที่ได้รับการช่วยเหลือนี้เป็นแบบให้เปล่า

ส่วนสภาพปัญหาจากการดำเนินงานในการรับความช่วยเหลือจากองค์การต่างประเทศ ประเด็นที่น่าสนใจ คือ การที่โรงเรียนไม่สามารถดำเนินงานให้บรรลุเป้าหมาย ทั้งนี้มีส่วนเกิดจาก งบประมาณที่ได้รับไม่เพียงพอ การให้การช่วยเหลือสนับสนุนไม่สม่ำเสมอหรือล่าช้า ไม่ครบหรือไม่ ทันกับความต้องการ และขาดการติดตามผลที่แน่นอน

จากสาเหตุดังกล่าว น่าจะมีผลมาจากกรณีที่พื้นที่ที่ได้รับการช่วยเหลืออยู่ใน ท้องถิ่นทุรกันดาร ห่างไกลความเจริญ การติดต่อประสานงานระหว่างผู้รับความช่วยเหลือกับ องค์การต่างประเทศจึงเกิดความล่าช้าในการให้ความช่วยเหลือ การขาดการติดตามและ ประเมินผลอย่างสม่ำเสมอและแน่นอนในการให้ความช่วยเหลือขององค์การ มีผลทำให้โรง เรียนดำเนินงานได้ผลไม่เต็มที่ เพราะบางโครงการบุคลากรในโรงเรียน ยังขาดความรู้ เกี่ยวกับการดำเนินงาน จึงมีความจำเป็นต้องมีการจะต้องให้ความช่วยเหลือ ด้วยการให้ความ

รู้แก่ผู้ปฏิบัติงาน พร้อมทั้งมีการติดตามและประเมินผลอย่างสม่ำเสมอ นอกจากนี้สิ่งที่ได้รับความช่วยเหลือมีปริมาณน้อย ด้วยองค์การต่างประเทศมีนโยบายให้ผู้รับการช่วยเหลือได้มีการพึ่งตนเอง และมีส่วนร่วมในการพัฒนาตนเอง แต่ศักยภาพในการพึ่งตนเอง และทรัพยากรที่จะนำไปมีส่วนร่วมกับองค์การมีน้อย การดำเนินงานตามโครงการจึงไม่บรรลุเป้าหมายเท่าที่ควร

ปัญหาอีกประการหนึ่งที่ทำให้การดำเนินงานไม่บรรลุเป้าหมาย คือ สิ่งของที่ได้รับจากการช่วยเหลือไม่ตรงกับความต้องการ ไม่เหมาะสมกับสภาพท้องถิ่น สภาพแวดล้อม ไม่เอื้ออำนวย เช่น ขาดแคลนแหล่งน้ำ ไม่มีตลาดสำหรับจำหน่ายผลผลิต ทำให้โรงเรียนดำเนินงานตามโครงการที่ได้รับความช่วยเหลือได้ไม่เต็มที่ ทั้งที่องค์การต่างประเทศให้ความช่วยเหลือแก่โรงเรียนในลักษณะของการให้เปล่า โดยไม่หวังผลตอบแทน

ผลการดำเนินงานของโรงเรียนที่ไม่บรรลุเป้าหมายจึงเป็นประเด็นสำคัญที่องค์การต่างประเทศควรให้ความสนใจ และศึกษาถึงสภาพปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้น เพื่อนำไปใช้ในการแก้ไขปัญหาให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและมีคุณภาพเท่าที่ควรตามสภาพ และความเหมาะสม ซึ่งต้องอาศัยความร่วมมือกันทั้งสองฝ่าย ได้แก่ ผู้รับการช่วยเหลือและผู้ให้การช่วยเหลือ ทั้งนี้เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดตามวัตถุประสงค์ของการให้ความช่วยเหลือของแต่ละองค์การ

ข้อเสนอแนะ

จากผลงานวิจัยที่ค้นพบตามที่กล่าวมาข้างต้นผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะต่าง ๆ ดังนี้

ข้อเสนอแนะสำหรับโรงเรียนที่ได้รับความช่วยเหลือจากองค์การต่างประเทศ

1. การดำเนินโครงการหรือกิจกรรมต่าง ๆ ที่จัดขึ้นในโรงเรียนโดยขอรับความช่วยเหลือจากองค์การต่างประเทศ ควรมีการศึกษาวัตถุประสงค์ เงื่อนไขความต้องการพื้นฐานของทั้งสองฝ่าย เพื่อให้ผลงานที่ออกมาเป็นไปในแนวทางเดียวกัน และมีประสิทธิภาพ
2. ผู้บริหารควรมอบหมายงานให้บุคลากรที่รับผิดชอบ โครงการหรือกิจกรรมให้ตรงกับความรู้ความสามารถในด้านนั้น ๆ หรือจัดหาเอกสาร คู่มือ ให้บุคลากรได้ศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติม จัดให้เข้ารับการอบรม เพื่อให้มีความรู้ทักษะที่จะปฏิบัติงานที่รับผิดชอบให้บรรลุผลสำเร็จ

3. ควรมีการประสานงานขอความร่วมมือจากบุคคลในชุมชนให้มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมของโรงเรียนเนื่องจากบุคลากรในโรงเรียนมีน้อย และมีปริมาณงานในความรับผิดชอบด้านต่าง ๆ อีกมาก

4. ควรสรรหาแหล่งที่ให้การสนับสนุนที่อื่น ๆ เพื่อนำมาเป็นงบประมาณสมทบในการดำเนินงานต่าง ๆ ในโรงเรียน

5. ควรติดตามประเมินผลการดำเนินโครงการหรือกิจกรรมที่ดำเนินการอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ เพื่อหาแนวทางแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นได้ทันเวลา

ข้อเสนอแนะสำหรับองค์กรต่างประเทศที่ให้ความช่วยเหลือในโรงเรียนประถมศึกษาจากผลการให้ความช่วยเหลือในโรงเรียนที่ผ่านมาพบว่ายังมีความจำกัดในด้านงบประมาณ และความล่าช้าในการให้ความช่วยเหลือ ก่อนเข้าไปให้ความช่วยเหลือทางองค์กรควรศึกษาความต้องการพื้นฐานของทางโรงเรียนเพื่อที่จะได้ให้ความช่วยเหลือได้ตามความจำเป็นและเกิดประโยชน์ที่แท้จริงต่อนักเรียนและโรงเรียน โดยตรง และดำเนินไปในแนวทางที่องค์กรต้องการ

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยต่อไป

โรงเรียนที่ได้รับความช่วยเหลือจากองค์กรต่างประเทศในโรงเรียนบางแห่งสามารถดำเนินโครงการหรือจัดกิจกรรมได้ประสบผลสำเร็จเป็นที่น่าพอใจมากจนได้รับรางวัลชนะเลิศในการประกวดโรงเรียนดีเด่นด้านต่าง ๆ ควรมีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับรูปแบบกระบวนการจัดการของโรงเรียนที่ได้รับความช่วยเหลือจากองค์กรต่างประเทศที่ประสบผลสำเร็จในการดำเนินงานตามโครงการจนโรงเรียนประสบความสำเร็จ